

Gemeenteraad	
Portefeuillehouder: Kees Visser	Van team: Team Financiën Adviseur: Fred Ruiten E-mail: f.ruiten@denhelder.nl
Classificatie: Openbaar	Kenmerk: 2020-025213 Begrotingswijziging: Nee
Onderwerp: Voorstel tot het vaststellen van de kadernota 2021-2024	

Publiekssamenvatting:

De Kadernota 2021-2024 bevat de uitgangspunten voor de programmabegroting 2021-2024. We blijven investeren in de ontwikkeling van een vitale en leefbare gemeente en ook een gemeente waar iedereen meetelt en mee kan doen: een zorgzame gemeente. We zetten in op het scenario van Krimp naar Groei en werken aan de verdere ontwikkeling van de stad met kwaliteit in wonen, werken en recreëren.

De coronacrisis kan ertoe leiden dat de komende maanden de uitgangspunten moeten worden bijgesteld. Investerings in de stad blijven in alle gevallen belangrijk voor het behoud van banen. In hoeverre het tempo van de uitvoering van de ambities moet worden bijgesteld in de begroting wanneer bijv. de uitkering van het gemeentefonds (in de mei- of septembercirculaire) tegenvalt zal in de loop van het jaar blijken.

In de Kadernota worden de doelen uitgewerkt in activiteiten, gewenste veranderingen in de lokale samenleving, en in het beschikbaar stellen van financiële middelen. Op basis van deze kadernota zal het college de begroting 2020 voorbereiden, die in november dit jaar wordt vastgesteld.

Geadviseerd besluit

1. De Kadernota 2021-2024 vast te stellen en als uitgangspunt te nemen voor de voorbereiding van de programmabegroting 2021-2024;
2. De doelstelling van de reserve monumenten uit te breiden met 'opstellen visie Stelling', de einddatum van besteding van de reserve los te laten en € 20.000 als minimum niveau van de reserve te benoemen.

Raadsvoorstel:

Aanleiding en context

In de Kadernota 2021-2024 stelt de raad de uitgangspunten vast op basis waarvan de begroting voor het nieuwe jaar wordt uitgewerkt. Bij de start van de huidige bestuursperiode (2018-2022) is ervoor gekozen om de kadernota op een andere manier op te stellen. Eén van de doelstellingen is de keuze voor een meer inhoudelijk debat in plaats van een overwegend financiële benadering. Daarbij hoort een grotere betrokkenheid van de raad bij de voorbereiding van de kadernota. In een tweetal sessies is de raad betrokken bij het nagaan van de trends en ontwikkelingen die worden gezien en die van belang zijn voor de gemeente en bij het vormen van ideeën en keuzes die kunnen worden gemaakt. Daarbij is de maatschappelijke impact van belang om keuzes scherp te krijgen. Duidelijke doelstellingen en indicatoren dragen bij aan het volgen van de maatschappelijke effecten.

Met de kadernota geeft de raad sturing aan de gemeentelijke inzet op de maatschappelijke opgaven die zich in Den Helder voordoen.

We zetten in op het scenario 'van Krimp naar Groei'. De groei van beheergemeente naar ontwikkelgemeente vraagt naast investeringen in de stad ook het een en ander van de ambtelijke organisatie. We willen een aantrekkelijke werkgever zijn om mensen aan te trekken en vast te houden om die ontwikkeling uit te voeren.

We hebben daarnaast te maken met een crisis als gevolg van het coronavirus. De impact op inwoners, bedrijven en de gemeente zelf is nog niet goed te overzien. Financieel zal deze crisis impact hebben; we hebben reeds rekening gehouden met de instelling van een Helders steunfonds van € 2 miljoen. De effecten zullen in de loop van het jaar verder duidelijk worden. We zullen daarom in de loop van het jaar bij het samenstellen van de begroting wellicht aanpassingen moeten doen.

Doelen en resultaten

Den Helder heeft veel kansen om zichzelf positief op de kaart te zetten en daarmee een bijdrage te leveren aan een aantrekkelijk woon- en werkklimaat. En een stad waar verschillende soorten toeristen graag komen.

Den Helder heeft gekozen voor het scenario 'van Krimp naar Groei'. De energietransitie, windenergie op zee (faciliteren van het onderhoud), de investeringen bij de Marine en de vervangingsvraag vanuit het zorg- en onderwijscluster maken het mogelijk en noodzakelijk om te blijven investeren in een sterker bedrijfsleven, een prettige woonomgeving in de directe nabijheid van de vele vormen van natuur, een aantrekkelijk stadshart met een divers aanbod aan culturele voorzieningen.

De resultaten die wij willen bereiken zijn daarom in hoofdlijnen:

- Behoud en uitbreiding werkgelegenheid
- Meer en kwalitatief goede woningen
- Betere bereikbaarheid (stad, haven, buitengebieden etc.)
- Zorgvoorzieningen die preventief werken en dichtbij zijn
- Een sterk imago

Kaders en omstandigheden

De aanpak van het kadernotaproces is afgestemd met het presidium. In een tweetal sessies is, voortbordurend op de vorig jaar ingezette werkwijze, met externe deskundigen, raadsleden, collegeleden en ambtelijke medewerkers gewerkt aan de invulling van de kadernota. Een compact

document met een heldere beschrijving van trends, doelen, gewenste maatschappelijke effecten en voorgenomen activiteiten. Deze werkwijze zorgt voor een goede leesbaarheid en toegankelijkheid van de kadernota.

Financiële uitgangspunten die eerder door de raad zijn vastgesteld:

- Structurele lasten worden structureel gedekt
- Weerstandratio van minimaal 1,0
- Ruimte voor nieuw beleid (ruimtevragers)
- Verder doorvoeren van de afgesproken bezuinigingen van totaal € 4 miljoen gedurende de collegeperiode.

Argumenten en alternatieven

Voor de komende periode 2021-2024 blijven de vorig jaar vastgestelde programma's en doelen gelden.

Om de doelstellingen te realiseren is er een aantal ruimtevragers. We onderscheiden in de kadernota de ruimtevragers die effect hebben op de exploitatie en ruimtevragers die investeringen betreffen met kapitaallasten die in de exploitatie worden verwerkt.

Overzicht ruimtevragers exploitatie	2021	2022	2023	2024
1 Bestuurlijke Vernieuwing	1.070.000	970.000	970.000	970.000
Burgerparticipatie via een nieuwe app	20.000	20.000	20.000	20.000
Advieskracht bewonersinitiatieven	50.000	50.000	50.000	50.000
Ondersteuning 'kleinere' maatschappelijke initiatieven	60.000			
Toegankelijkheid stembureaus	40.000			
Uitbreiding personeel (van krimp naar groei)	900.000	900.000	900.000	900.000
2 Zorgzame gemeente	120.000	120.000		
Financieel 'fit-team'	100.000	100.000		
Voorkomen overgewicht jeugd	20.000	20.000		
3 Vitale gemeente	335.000	50.000	50.000	50.000
Cofinanciering Leader 2021	55.000			
Uitvoeringsplanfietsvriendelijke gemeente	200.000			
Tijdelijke voorziening brug Buitenveld	30.000			
Vorbereidingskosten woningbouw locaties	0	0	0	0
Expertise op vraagstukken verkeer en vervoer	50.000	50.000	50.000	50.000
4 Leefbare gemeente	956.000	671.276	586.276	534.276
Cofinanciering buurtsportcoaches	50.000	50.000	50.000	50.000
Kwaliteitsimpuls beheer algemene begraafplaats	30.000	30.000	30.000	30.000
Transitieopgave Omgevingswet	85.000	85.000		
Areaaluitbreiding en bestrijding iepziekte	300.000	300.000	300.000	300.000
Verlaging energielasten Ambachtsweg		-17.724	-17.724	-17.724
	49.000	49.000	49.000	49.000
Aanpassing fietspad Schootenweg	40.000			
Subsidie Scholen aan Zee voor leerlingenlounges	125.000	125.000	125.000	73.000
Cameratoezicht	50.000	50.000	50.000	50.000

Maatregelen tegen blauwalg vijver Heiligharn	75.000			
Transitieadviseur zwembad Heersdiep	100.000			
Aanbouw bij Dierenambulance bij de Helderse Vallei	52.000			
Totaal ruimtevragers exploitatie	2.481.000	1.811.276	1.606.276	1.554.276

Ruimtevragers die een investering vergen, geven de volgen de kapitaallasten:

Overzicht ruimtevragers investeringen	2021	2022	2023	2024
4 leefbare gemeente		124.679	124.079	123.479
Renovatie brug over Boerenverdrietsluis		87.500	86.900	86.300
Renovatie Ambachtsweg		27.679	27.679	27.679
Wandel- en fietsroute over Willemsoord		9.500	9.500	9.500
Totaal ruimtevragers investeringen		124.679	124.079	123.479

Ter dekking van het tekort dat door de autonome ontwikkelingen, reeds genomen en voorgestelde raadsbesluiten en de ruimtevragers die hier aangegeven zijn, worden de volgende voorstellen gedaan:

Dekkingsvoorstellen	2021	2022	2023	2024
Dekking incidenteel uit algemene reserve	1.112.000	290.000		
Dekking Coalitieakkoord overige ruimtevragers	566.000	491.000	432.000	432.000
Dekking door lagere rentekosten	500.000	500.000	500.000	500.000
Dekking Stabiliteitsfonds algemene middelen	898.000	994.000	843.000	843.000
Totaal dekkingsvoorstellen	3.076.000	2.275.000	1.775.000	1.775.000

Toelichting op deze dekkingsvoorstellen:

- Voorstel is om de incidentele posten, en het tekort van 2021 te dekken uit incidentele middelen; lees: de algemene reserve.
- De post 'Overige ruimtevragers' uit het coalitieakkoord heeft nog ruimte. Die ruimte wordt hier ingezet.
- Lagere rentekosten: Er wordt een voorstel voorbereid om te komen tot een herziening van ons leningenpakket. De effecten daarvan zijn door de coronacrisis nog enigszins in beweging, maar de voorgestelde effecten zijn haalbaar.
- Eerder is voorgesteld om de inhoudingen op de middelen die we aanvullend hebben ontvangen in de september- en decembercirculaire voor een deel in het Stabiliteitsfonds toe te voegen. Ook is aangegeven dat dit een keuze is. Wij stellen voor de hogere algemene middelen volledig in te zetten voor de dekking van het tekort dat is berekend.

Overigens is dit natuurlijk een momentopname die nog sterk beïnvloed zal worden door de uitkomsten van de mei- en septembercirculaire en de effecten van de coronacrisis.

Bestuurlijke vernieuwing

In het proces van het maken van de Kadernota is getracht de nieuwe manier van werken waarbij externe deskundigen en de leden van uw raad al vanaf de start participeren opnieuw vorm te geven. Hierdoor moet de aansluiting bij de behoeftes van onze gemeente beter gewaarborgd en herkenbaar zijn.

Duurzaamheid

In de kadernota worden de verschillende doelen aangegeven. Duurzaamheid, energiebesparing, klimaatbestendigheid zijn daar belangrijke doelen bij. De uitwerking van deze onderwerpen zal via de begroting en diverse uitwerkingsplannen zijn beslag krijgen.

Financiële consequenties

Instemming met de Kadernota impliceert dat de begroting 2021 binnen de geschetste kaders zal worden opgesteld. Vanzelfsprekend zullen actuele ontwikkelingen die zich de komende tijd voordoen (zoals de meicirculaire van het Rijk en mogelijke belangrijke effecten van de coronacrisis) hierin worden meegenomen. Wanneer op dit gebied zich belangrijke ontwikkelingen voor doen, melden wij dat bij uw raad.

Hiervoor zijn de totale bedragen die zijn gemoeid met de ruimtevragers gespecificeerd. Ook de dekkingsvoorstellen zijn weergegeven.

Het totaaloverzicht van de financiële consequenties van de Kadernota geeft het volgende beeld:

Totaal meerjarenbegroting 2021-2024	2021	2022	2023	2024
stand Begroting 2020-2023				
(bedragen x € 1.000)				
• baten programma's 2020-2023	197.692	198.016	197.575	197.575
• lasten programma's 2020-2023	-199.555	-197.897	-196.884	-196.884
saldo programma's begroting 2020-2023	-1.863	119	691	691
<u>Totaal mutaties Kadernota 2021-2024</u>				
• autonome ontwikkelingen	-524	-490	-71	-622
• raadsbesluiten	-384	-243	-102	-102
• nieuw beleid, exploitatie	-2.481	-1.811	-1.606	-1.554
• nieuw beleid, investeringen		-125	-124	-123
<i>Totaal mutaties</i>	<i>-3.389</i>	<i>-2.668</i>	<i>-1.903</i>	<i>-2.401</i>
saldo programma's Kadernota 2021-2024	-5.252	-2.550	-1.212	-1.710
<u>Dekkingsvoorstellen</u>				
• dekking incidenteel uit de algemene reserve	1.112	290	0	0
• dekking Coalitieakkoord post 'overige ruimtevragers'	566	491	432	432
• dekking door lagere rentekosten	500	500	500	500
• dekking algemene middelen Stabiliteitsfonds	898	994	843	843
<i>Totaal dekkingsvoorstellen:</i>	<i>3.076</i>	<i>2.275</i>	<i>1.775</i>	<i>1.775</i>

Saldo begroting 2021-2024, stand Kadernota 2021-2024	-2.176	-275	563	65
---	---------------	-------------	------------	-----------

Meerjarig is er sprake van een sluitende begroting.

Risico's zijn er uiteraard. Met name het effect van de coronacrisis is van belang. De omvang van dit risico valt nog moeilijk te peilen. Wel is er een voorstel bij de raad om voor de effecten van deze crisis een steunfonds in te stellen. Andere risico's zijn opgenomen bij de beoordeling van het weerstandsvermogen.

De effecten van de kadernota zijn ook verwerkt in het weerstandsvermogen. Dat leidt tot de volgende actuele stand van het weerstandsvermogen:

Weerstandsvermogen	2021	2022	2023	2024
Weerstandscapaciteit (a) in €	20.540.762	18.529.936	17.955.481	18.248.393
Risico's (b) in €	16.439.806	16.439.806	16.439.806	16.439.806
Weerstandsvermogen (a/b)	1,2	1,1	1,1	1,1

Het weerstandsvermogen voldoet aan de eis van minimaal 1,0.

Uitvoering en planning

Na vaststelling van de kadernota wordt deze vertaald in de meerjarenbegroting 2021-2024. Deze moet voor 15 november door de raad worden vastgesteld.

Communicatie

Op 13 mei 2020 zal t.b.v. raadsleden een technische toelichting op de Kadernota worden gegeven.

Vervolgens vindt de meningsvormende fase plaats met een behandeling in een extra vergadering van de commissie Bestuur en Middelen op [...] juni 2020.

Het college van burgemeester en wethouders reageert uiterlijk [...] 2020 schriftelijk op de ingediende algemene beschouwingen.

Ten slotte is de raadsbehandeling en vaststelling van de Kadernota 2020-2023 op [...] juli 2020

Den Helder, 5 mei 2020

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Jeroen Nobel



secretaris
Robert Reus



Raadsvergadering d.d.	30 juni 2020
Besluit nummer	2020-025213
Onderwerp	Voorstel tot het vaststellen van de kadernota 2021-2024

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders van Den Helder van 5 mei 2020,

besluit:

1. De Kadernota 2021-2024 vast te stellen en als uitgangspunt te nemen voor de voorbereiding van de programmabegroting 2021-2024;
2. De doelstelling van de reserve monumenten uit te breiden met 'opstellen visie Stelling', de einddatum van besteding van de reserve los te laten en € 20.000 als minimum niveau van de reserve te benoemen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 30 juni 2020